

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Существующее в настоящее время Соглашение между Японией и Европейским Союзом о взаимном признании (MRA) результатов оценки соответствия технических регламентов и стандартов не получило взаимного признания в полной мере [3].

Результаты исследования. Проблемы, которые были отмечены с обеих сторон, движутся к завершению. Ряд других вопросов еще предстоит решить для улучшения инвестиционного и делового климата, а также содействия экономической интеграции.

Выводы и предложения. Технические барьеры в торговле могут быть снижены путем разработки единого комплекса технических регламентов и стандартов для Японии и ЕС, или по взаимному согласованию существующих положений по реформированию нормативно-правовой базы.

Таким образом, углубление экономических отношений Япония – ЕС будет способствовать достижению целей «мир и безопасность» и «объединение народов и культур», содержащихся в «Плане действий ЕС – Япония» (декабрь 2001 г.) и тем самым обеспечит основу для дальнейшего развития экономических отношений.

Литература:

1. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність // Київ: «Знання», - 2007, с.670.
2. Сафонов И.А. Перспективы общеевропейского интеграционного процесса // Внешнеэкономический бюллетень № 6, - 2004, с. 35.
3. Харламова В.И. Международная экономическая интеграция – М.: Анкин, 2002, с. 120.
4. Паньков В.С. Общеевропейское экономическое пространство: возможности и перспективы // Мировая экономика и международные отношения №3 – 2003, с.27.
5. www.mof.go.jp
6. www.wto.org
7. www.trademap.org

РЕЗЮМЕ

Рассмотрено торгово-экономическое сотрудничество в области двусторонних отношений Японии со странами ЕС. Развитие сотрудничества между этими странами в экономической сфере сдерживается рядом важных причин: географическая удаленность Японии от развитых капиталистических стран, технические барьеры в торговле, недостаточное увеличение инвестиций Японии в страны ЕС, расширение технологического барьера и экономического сотрудничества, желание стран ЕС оградить себя от Японии двусторонними соглашениями и др. Проанализированы изменения в дипломатических, политических и экономических отношениях между этими регионами. Произведен анализ особенностей и аргументов в пользу развития сотрудничества стран ЕС с Японией.

Ключевые слова: торгово-экономические отношения, международная экономическая интеграция, инвестиционная деятельность, финансовая структура, тарифные барьеры.

РЕЗЮМЕ

Розглянуто торговельно-економічне співробітництво у спектрі двосторонніх відносин Японії з країнами ЄС. Розвиток співпраці між цими країнами в економічній сфері стримується низкою суттєвих чинників: географічна віддаленість Японії від розвинених капіталістичних країн, технічні бар'єри в торгівлі, недостатнє збільшення інвестицій Японії до країн ЄС, розширення технологічного бар'єру і економічного співробітництва, бажання країн ЄС обмежити себе від Японії двосторонніми угодами та ін. Проаналізовані зміни у дипломатичних, політичних і економічних відносинах між цими регіонами. Обґрунтовано необхідність врахування особливостей та аргументів на користь розвитку співробітництва країн ЄС з Японією.

Ключові слова: торговельно-економічні відносини, міжнародна економічна інтеграція, інвестиційна діяльність, фінансова структура, тарифні бар'єри.

SUMMARY

A trade and economic cooperation is considered in the area of bilateral relations between Japan and EU countries. Cooperation development among these states in the economic sphere restrains of the variety of important reasons: geographical remoteness of Japan from the developed capitalist countries, technical barriers in trade, insufficient increase of the Japan investments in EU countries, expansion of technological barrier and economic cooperation, desire of EU countries to protect itself from Japan by different bilateral agreements, est. Changes are analyzed in diplomatic, political and economic cooperation between these regions. The necessity of features and arguments in favor of cooperation development of EU countries with Japan has been analyzed.

Keywords: trade and economic cooperation, international economic integration, investment activity, financial structure, tariff barriers.

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ ПЕРЕДУМОВА КОМПЛЕКСНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Княженко І.І., Бердянський університет менеджменту і бізнесу

Княженко Р.С., Донецький національний університет

Постановка проблеми. Інвестиції в економіку регіону є одним з найбільш важливих питань формування економічних ресурсів регіону, використання якого дозволяє удосконалювати виробництво, підвищувати конкурентоспроможність виробленої продукції, створювати додаткові робочі місця, що в кінцевому підсумку сприяє зростанню рівня та якості життя населення регіону. Існуючі диспропорції в економічному розвитку регіонів України небезпідставно пояснюються відсутністю або недостатніми обсягами інвестиційних надходжень. Проте, ефективному протіканню цього процесу, раціональному розпорядженню наявними інвестиційними ресурсами, розрахунку їх ефективності та прогнозуванню їх наслідків заважає високий рівень ризикованості інвестиційної діяльності в Україні.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Розробка наукових методів залучення інвестицій та формування шляхів підвищення ефективності їх використання як у галузевому, так і в регіональному аспектах знайшла відображення у роботах вітчизняних учених-економістів О.Амоші, П.Беленького, І.Бланка, С.Бойка, В.Гесця, Б.Данилишина, М.Долішнього, А.Пересади [1-7] та ін. Водночас слід констатувати, що в економічній літературі висвітлюються в основному проблеми залучення інвестиційних ресурсів, створення сприятливого інвестиційного клімату і пов'язаного з ним збільшення обсягів інвестицій. Значно менше досліджень і публікацій присвячено питанням підвищення ефективності регіональних інвестицій на основі моделювання процесу управління інвестиційними ризиками регіону.

Тому саме цей напрямок аналізу інвестиційної діяльності потребує поглиблених досліджень в умовах обмежених інвестиційних надходжень.

Мета дослідження проаналізувати існуючі методи оцінки інвестиційних ризиків в регіонах України, виявити їх вплив на формування сприятливого регіонального інвестиційного клімату.

Вклад основного матеріалу. Рівень інвестиційного ризику значно змінюється у залежності від економічних регіонів України. З одного боку, територіальні розходження інтегрального показника ризиків об'єктивно відбивають специфіку окремих регіонів, маючи на увазі їх політичні, національні, соціальні й економічні відмінності. З другого боку, масштаб цих відмінностей свідчить про дуже значне „розшарування” регіонів країни за рівнем соціально-економічного розвитку. Серед економічних районів досить чітко простежується поділ відносно благополучні і неблагополучні. Такий стан багато в чому є наслідком колишньої директивної політики щодо розміщення виробництва. Регіони, які в минулому зосередили на своїй території великий виробничий потенціал, знаходяться в більш вигідних умовах з погляду забезпечення подальшого соціально-економічного розвитку, а тому, як правило, більш стабільні й у політичному відношенні.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Навпаки, „бідні” райони мають обмежені можливості для формування сприятливого підприємницького клімату за всім спектром ризикоутворюючих факторів. Характерно, що розрив між благополучними і неблагополучними регіонами з часом збільшується.

Особливістю інтегрального показника інвестиційного ризику є його значна нестабільність у часі. При цьому говорить про єдину тенденцію зміни показника на всій території України неможливо. Зміни показника, на перший погляд, видаються безсистемними.

Хаотичні коливання показника інвестиційного ризику є індикатором загальної нестабільності економічного і соціально-політичного середовища в сучасній Україні. У рівноважній економіці показник ризику, як правило, відносно стабільний або його динаміка має регулярний характер (наприклад, циклічний), значні коливання показника викликані впливом екстраординарних факторів. При цьому на фоні стійкої динаміки такі коливання особливо добре помітні та піддаються поясненню.

В умовах України перманентні зміни відбуваються відразу за багатьма позиціями ризиковизначальних факторів, тому динаміка рівня інвестиційного ризику часто видається випадковою й важко поясненою. Крім того, нетривалість періоду досліджень унеможливає відстеження макротенденцій у зміні показника, у тому числі циклічних процесів. Практично одиничними є випадки незмінності інтегрального показника ризику.

Таким чином, сьогодні найбільш привабливими для потенційних інвесторів є ті регіони України, які забезпечують відносну соціальну стабільність, володіють багатим ресурсним та конкурентоспроможним виробничим потенціалом.

Аналіз результатів річного моніторингу інвестиційних ризиків у регіонах України свідчить, що навіть якщо сам інтегральний показник ризиків є досить умовним, він відбиває в цілому об'єктивну картину соціально-економічного розвитку районів, дозволяє співставити їх між собою, оцінити напрямки і темпи змін. Очевидно, що продовження систематичних досліджень дозволить підвищити якість і адекватність оцінок регіонального інвестиційного клімату і буде відповідати інтересам вітчизняних і зарубіжних інвесторів.

Існує кілька підходів до визначення інвестиційного ризику:

- 1) *Імітаційна модель урахування ризику* являє собою коректування грошового потоку з подальшим розрахунком NPV для усіх варіантів (аналіз чутливості). Методика аналізу в цьому випадку така. За кожним проектом будують три його можливі варіанти розвитку: песимістичний, найбільш імовірний та оптимістичний. За кожним з варіантів розраховують відповідний NPV . Для кожного проекту розраховується розмах варіації NPV за формулою:

$$R(NPV) = NPV_o - NPV_p, \quad (1)$$

Проект із великим розмахом варіації вважається більш ризикованим.

- 2) *Методика побудови безризикового еквівалентного грошового потоку*. В основу цієї методики закладено ідеї, розвинуті в рамках теорії корисності та теорії ігор. Розглядаючи поелементно грошовий потік ризикового проекту, інвестор стосовно нього намагається оцінити, яка безризикова сума буде потрібна йому, щоб бути індиферентним до вибору між цією сумою й очікуваною, тобто ризиковою, величиною k -го елемента потоку.
- 3) *Методика поправки на ризик ставки дисконтування* припускає введення поправки до ставки дисконтування:
 - встановлюється вихідна вартість капіталу CC (або $WACG$), призначеного для інвестування;
 - визначається (наприклад, експертним шляхом) премія за ризик, асоційований з даним проектом, для кожного з проектів (rab);
 - розраховується NPV зі ставкою дисконтування $r: r = CC + rab$;
 - проект з більшим NPV вважається кращим.
- 4) Інвестиційні ризики, які виникають, можна поділити на макро- і мікроризики. Макроризики поділяються на чотири групи [8]:
 - ризик економічного спаду;
 - ризик фінансової кризи;
 - політичний ризик;
 - соціальний ризик.

Важлива особливість макроризиків полягає у тому, що далеко не всі стандартні методи управління та мінімізації ризиків можна застосувати на макрорівні. Для макрорівня характерна неможливість ухилитися від об'єктивних економічних процесів, оскільки ризик економічної кризи тісно пов'язаний з ризиком фінансової кризи, з соціально-політичним ризиком.

При дослідженні ризиків реформованої соціально-економічної системи стають можливими лише аналітичний та імітаційний методи, що дають якісний аналіз ризиків. Розробка сценаріїв зміни ситуації в економіці дозволяє використовувати кількісні методи, що служать інструментом при оцінці зміни рівня ризиків за ключовими напрямками. Рівень кожного виду макроризиків можна оцінити якісно, використовуючи при цьому набір індикаторів, що відбивають поточний стан соціально-економічної системи.

Вихід на траєкторію стійкого економічного зростання, що є необхідною умовою для реалізації інших цілей, стає реальним лише за умови зниження рівня макроризиків. Аналіз результатів попереднього реформування економіки з усією очевидністю показав, що без стратегії управління макроризиками ймовірність кризи в різних галузях зростає. У зв'язку з цим, видається вкрай важливим вибір складових комплексної реформи, що дозволяють ефективно впливати на рівень ризиків. Для цього необхідне виділення факторів економічного зростання, управління якими дасть змогу мінімізувати основні макроризики.

В умовах нестабільної й мінливої ситуації суб'єкти інвестиційної діяльності змушені враховувати усі фактори, що можуть призвести до збитків. Таким чином, призначення аналізу ризику - дати потенційним інвесторам необхідні дані для прийняття рішення про доцільність участі у проекті та передбачити заходи для захисту від можливих фінансових втрат.

Особливістю методів аналізу ризику є використання імовірнісних понять і статистичного аналізу. Це відповідає сучасним міжнародним стандартам і є досить трудомістким процесом, що потребує пошуку і залучення численної кількісної інформації.

Розрізняють дві групи підходів до аналізу невизначеності [3]:

- аналіз невизначеності шляхом аналізу чутливості і сценаріїв;
- аналіз невизначеності за допомогою оцінки ризиків, який може бути проведений з використанням різноманітних імовірнісно-статистичних методів.

Доцільно в інвестиційному проектуванні використовувати послідовно обидва підходи - спочатку перший, потім другий. Причому перший є обов'язковим, а другий - досить бажаним, особливо, якщо розглядається великий інвестиційний проект із загальним обсягом фінансування понад один мільйон доларів.

Мета аналізу чутливості полягає в порівняльному аналізі впливу різних факторів інвестиційного проекту на ключовий показник ефективності проекту, наприклад, внутрішню норму прибутковості.

Аналіз сценаріїв - це прийом аналізу ризику, що поряд з базовим набором вихідних даних проекту розглядає ряд інших наборів даних, які, на думку розробників проекту, можуть мати місце в процесі реалізації. Найбільший інтерес зазвичай становлять песимістичні сценарії.

Метод імітаційного моделювання Монте-Карло створює додаткову можливість при оцінці ризику за рахунок того, що уможливило створення випадкових сценаріїв. Результат аналізу ризику виражається у вигляді імовірнісного розподілу всіх можливих значень цього показника. Отже, потенційний інвестор за допомогою методу Монте-Карло буде забезпечений повним набором даних, що характеризують ризик проекту. На цій основі він зможе прийняти зважене рішення про надання коштів.

Результати імітації збираються й аналізуються статистично, для того щоб оцінити міру ризику. Процес аналізу ризику можна розбити на такі стадії (рисунок).

Перша стадія в процесі аналізу ризику - це створення прогностичної моделі. Така модель визначає математичні відношення між числовими змінними, котрі відносяться до прогнозу обраного фінансового показника.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Загальна прогнозна модель імітується таким чином. Генерується досить великий обсяг випадкових сценаріїв, кожен з яких відповідає визначеним значенням грошових потоків. Генеровані сценарії збираються до купи, статистично оброблюються для встановлення частки сценаріїв. Відношення таких сценаріїв до загальної кількості сценаріїв дає оцінку ризику інвестицій.

Розподіли ймовірностей змінних моделі (грошових потоків) диктують можливість вибору величин з визначених діапазонів. Такі розподіли являють собою математичні інструменти, за допомогою яких надається вага усім можливим результатам. Цим контролюється випадковий вибір значень для кожної змінної в ході моделювання.

В аналізі ризиків використовується інформація, що міститься в розподілі ймовірності з множинними значеннями. Саме використання множинних значень замість детермінованих розподілів ймовірності і відрізняє імітаційне моделювання від традиційного підходу.

Визначення випадкових змінних і надання їм відповідного розподілу ймовірності є необхідною умовою проведення аналізу ризиків. Успішно завершивши ці етапи, можна перейти до стадії моделювання. Однак безпосередній підхід до моделювання буде можливий тільки в тому випадку, якщо буде встановлена кореляція в системі випадкових змінних, включених у модель. Під кореляцією розуміється випадкова залежність між змінними, яка не має строго визначеного характеру, наприклад, залежність між ціною реалізації товару й обсягом продажів. Наявність у моделі аналізу корельованих змінних може призвести до серйозних перекручувань результатів аналізу ризику, якщо ця кореляція не враховується. Фактично наявність кореляції обмежує випадковий вибір окремих значень для корельованих змінних. Дві корельовані змінні моделюються так, що при випадковому виборі однієї з них друга вибирається не вільно, а в діапазоні значень, який управляється змодельованим значенням першої змінної.

Рис.1. Аналіз ризику методом імітаційного моделювання

Хоча дуже рідко можна об'єктивно визначити характеристики кореляції випадкових змінних у моделі аналізу, на практиці є можливість установити напрямок таких зв'язків і передбачувану силу кореляції. Для цього необхідно застосовувати методи регресійного аналізу, в результаті якого розраховується коефіцієнт кореляції, що може набувати значення від -1 до 1.

Стадія „прогонів моделі” є тією частиною процесу аналізу ризику, на якій усю рутинну роботу виконує комп'ютер. Після того, як усі допущення ретельно обгрунтовані, залишається тільки послідовно прорахувувати модель (кожне перерахування є одним „прогоном”) доти, поки буде отримано досить значень для прийняття рішення (наприклад, понад 1000).

Стосовно України сформульовані дев'ять ключових інвестиційних чинників, які впливають на зниження інвестиційних ризиків:

- 1) лібералізація й дерегуляція підприємницької діяльності;
- 2) стабільність і передбачуваність правового поля;
- 3) корпоративне й державне управління;
- 4) лібералізація зовнішньої торгівлі та руху іноземного капіталу;
- 5) розвиток фінансового сектора;
- 6) зниження рівня корупції;
- 7) зниження політичного ризику;
- 8) імідж і програми просування країни;
- 9) формування інвестиційних стимулів [9].

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене можна дійти висновку, що на основі аналізу та урахування усіх показників формується як рейтинг інвестиційної привабливості регіонів, так і рейтинг зусиль їх керівників щодо поліпшення інвестиційного клімату. Оцінка інвестиційних ризиків, у свою чергу, дає базу для розробки програм регулювання інвестиційного клімату.

Список джерел

1. Амоша А.И. Инвестиционная деятельность в регионе./ А.И. Амоша, Н.И. Иванов, Л.И. Чередник, Е.В. Левина, В.А. Михальская. – Донецк: Институт экономики промышленности НАН Украины, 1998. – 59 с.
2. Беленький П.Ю. Инвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможності регіону./П.Ю. Беленький, В.І. Шевченко-Марсель, О.О. Другов. – Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2006. – 129 с.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

3. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками./ И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
4. Долішній М.І. Регіональна політика: методологія, методи, практика / М.І. Долішній, П.Ю. Беленький, В.Я. Бідак, Є.І. Бойко, С.Й. Вовканич. – Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2001. – 719 с.
5. Гець В.М., Барановський О.І. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / В.М. Гець, В.П. Александрова, Т.І. Артюмова, Ю.М. Бажал. – К.: Фенікс, 2003. – 1006 с.
6. Данилишин Б.М. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Б.М. Данилишин, Л.Г. Чернюк, М.І. Фашевський. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.
7. Пересада А.А. Основы инвестиционной деятельности./ А.А. Пересада. – К.: Либра, 1996. – 344 с.
8. Інвестиційний клімат в Україні: фактори регіональних ризиків / О.В. Кужель. – К.: Державний комітет України з питань розвитку підприємництва; Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України, 1999. – 192 с.
9. Парцхаладзе Л. Інвестиційний клімат України: глобальне потепління./ Л. Парцхаладзе. // Зеркало тижня. – 2004. - №29(504) .

РЕЗЮМЕ

Аналізуються існуючі методи оцінки інвестиційних ризиків в регіонах України, виявлено їх вплив на формування сприятливого регіонального інвестиційного клімату.

Ключові слова: інвестиційні ризики, ризикоутворюючі фактори, ризиковизначальні фактори, прогнозна модель, імітаційна модель, корельовані змінні, макроризик.

РЕЗЮМЕ

Анализируются существующие методы оценки инвестиционных рисков в регионах Украины, определено их влияние на формирование благоприятного регионального инвестиционного климата.

Ключевые слова: инвестиционные риски, рискообразующие факторы, рискоопределяющие факторы, прогнозная модель, имитационная модель, коррелируемые переменные, макрориск.

SUMMARY

Existing methods of an estimation of investment risks in regions of Ukraine are analyzed, their influence on formation of a favorable regional investment climate is defined.

МОДЕЛІ І МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Клочкова О.В., асистент кафедри міжнародної економіки Донецького національного університету

В економічних перетвореннях, що відбуваються в Україні, особливе місце відводиться промислому комплексу і, зокрема, легкій промисловості. Адже від ефективного і ощадливого використання ресурсів залежить не тільки стабільне функціонування галузі і добробут населення, а й створення сприятливих умов для виходу підприємств легкої промисловості на міжнародні ринки з метою збільшення валютних надходжень, нагромадження ресурсів для оновлення парку обладнання, створення нових потужностей, зростання платежів до бюджету та ін.

За останні роки в Україні практично не відбулось суттєвих зрушень у формуванні і реалізації пріоритетів в розвитку легкої промисловості, а лише спостерігається зменшення обсягів виробництва, моральне і фізичне старіння технологічного обладнання, відбувається відтік фінансових ресурсів та висококваліфікованих кадрів з цієї галузі. Внаслідок цього значна кількість підприємств легкої промисловості збиткові, інші просто не працюють, що веде до погіршення діяльності всієї галузі. Виходячи із ситуації, що склалася в галузі, необхідно сформувати певні групи стратегій формування конкурентних переваг і зростання промислового потенціалу для підприємств легкої промисловості.

Тому важливим є ряд питань, пов'язаних з новими підходами до вирішення організаційно-управлінських проблем державного регулювання легкої промисловості. Особливо актуальною є розробка нових підходів до формування і реалізації концепції розвитку легкої промисловості; обґрунтування методичних засад формування інноваційних підходів до стратегії її розвитку; удосконалення державної стратегії розвитку легкої промисловості, метою якої повинно стати зростання промислового потенціалу легкої промисловості шляхом підвищення її конкурентоспроможності, забезпечення потреб внутрішнього ринку, а також входження країни в коло країн-експортерів високоякісної продукції за рахунок створення сучасного, інтегрованого в світове виробництво і здатного до інноваційного розвитку промислового комплексу країни.

Дослідженню складних проблем державного регулювання промислового комплексу в контексті загальної розбудови й реформування національної економіки в період ринкової трансформації присвячені досить численні роботи провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, спеціалістів-практиків. Разом з тим, опрацювання опублікованих теоретичних концепцій, методичних та практичних рекомендацій, нормативних положень показує, що більшість з них спрямовано лише на розгляд окремих засобів державного управління та регулювання. В той же час не достає теоретичного обґрунтування та розробки на цій основі пропозицій щодо комплексного застосування інструментів державного регулювання легкої промисловості. Це обумовило вибір теми та теоретичну значущість дисертаційної роботи.

Метою роботи є розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення державного механізму регулювання легкої промисловості, спрямованого на її розвиток.

Методологічною основою є фундаментальні положення теорії державного управління та економічної теорії, діалектичний метод, загальнонаукові принципи проведення наукових досліджень. Теоретичною основою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі державного управління економічними процесами. Інформаційну базу дослідження становили законодавчі акти, що регулюють легку промисловість, нормативні акти Міністерства промислової політики України, офіційні статистичні й інформаційно-аналітичні матеріали, дані фінансової та статистичної звітності суб'єктів легкої промисловості України.

Аналіз діяльності підприємств легкої промисловості свідчить, що ситуація, яка склалася в галузі на сучасному етапі, ідентифікується як кризова: проблеми забезпеченості сировиною, необхідність реструктуризації виробництва та оновлення застарілих основних фондів, низький рівень завантаженості виробничих потужностей, втрата ринків збуту. Саме це обумовлює необхідність підвищення конкурентоспроможності галузі. Конкурентоспроможність легкої промисловості являє собою здатність підприємств галузі ефективно використовувати свій конкурентний потенціал, або вести пошук і раціонально використовувати резерви конкурентного потенціалу з метою збереження або посилення власних позицій на ринку.

При цьому під конкурентним потенціалом слід розуміти комплекс взаємоузгоджених можливостей і ресурсів внутрішнього середовища підприємства галузі легкої промисловості, що забезпечує отримання конкурентних переваг в умовах нестабільного зовнішнього середовища та обмеженості ресурсів та при ефективному використанні забезпечуватиме підприємству певні конкурентні позиції.

Як свідчать результати аналізу ситуації в легкій промисловості, вітчизняні підприємства мають певний конкурентний потенціал. Це дозволяє сформувати механізм підвищення конкурентоспроможності підприємств галузі (рис. 1), з якого слідує, що конкурентоспроможність підприємств легкої промисловості залежить від дії цілого ряду інструментів.